

[Kai Moltke.]

ger om et svar på vort spørgsmål om vor organisations indflydelse inden for rammerne af fællesmarkedet, fik vi svaret: de kunne ikke anbefale os at indtræde i fællesmarkedet. De fremhævede tværtimod, at vi ikke vil være meget lykkelige med de nye forhold før år 2000“.

Se, det er de ting, som jeg gerne vil have enten afkræftet eller fremført i fællesmarkedsdebatten over for den danske offentlighed. Hvis der er sket en fejltagelse, hvis det er noget, som er blevet misforstået af tyske partifæller og kolleger, ja, så synes jeg, det skal frem. Det står i alle tilfælde på tryk; det er ikke noget, jeg finder på. Når vi ser de to nye forbehold i hr. Per Hækkerups erklæring, så tror jeg, man må erkende, at der ligger visse fremskridt i socialdemokratiets holdning, ligger visse betænkeligheder, som, hvis den brede, frie markedsdebat skal føres, må indgå som et nødvendigt led i hele den diskussion, som vi har her.

Det næste punkt, jeg må tage op, er det, som blev påpeget i og for sig både af hr. Per Hækkerup og hr. Stinus. Hr. Stinus' indlæg opfattede jeg på en vis måde som en appel til de to partier, som de radikale arbejder sammen med, og det fik mig til at erindre ordene til Catilina i Ciceros anklagetale:

„Quousque tandem abutere, Catilina, patientia nostra?“

— hvor længe endnu vil I friste vor tålmodighed? Hr. Stinus gav ikke selv svaret, gav ikke nogen tidsfrist, men af hele fremstillingen fremgik det i virkeligheden, at man var kommet op at køre med en vogn, som det var meget vanskeligt at komme af, selv om man syntes, kursen havde været lidt vanartet.

Der er kommet et nyt moment ind i debatten, nemlig folkeretten. Hr. Stinus og hr. Per Hækkerup efterlyste begge så at sige et nyt folkeretligt reglement, hvorefter man ikke i hver enkelt situation skulle tage stilling til diplomatisk forbindelse, anerkendelse eller ikke-ankendelse, men så at sige som en ny og fast dogmatik anerkende, at diplomatisk forbindelse har Danmark med enhver stat, med ethvert styre, som udøver magt og suverænitét over området. Jeg kunne selvfølgelig fristes til at spørge, om et sådant ønske om nye former for folkeret falder i udenrigsministerens smag eller ej.

Jeg vil indrømme, det er en forenkling. Man kan måske sige, at det er en forenkling, som har en vis løs tilknytning til det forhold, at man manøvrerer for meget i visse situationer både fra udenrigsministeriets side og fra hr. Stinus' side.

Jeg ser med glæde, at hr. Per Hækkerup siger, at den sovjetisk-vesttyske aftale og den polsk-vesttyske aftale er de afgørende skridt på vejen, de facto-ankendelser, som peger imod en løsning, en anerkendelse af status quo i Europa. Det kunne aldrig falde mig ind at benægte, at der på disse områder er sket store og optimistiske fremskridt, for der er muligheder, men disse muligheder må ikke forsømmes ved, at der andre steder på jordkloden skabes sådanne konflikter, rejses en sådan spænding, at de sættes over styr.

Jeg noterede med glæde, at hr. Per Hækkerup sagde, at den endelige løsning af disse problemer, som efter en Berlinløsning venter på den endelige sanktion, må være en tysk fredstraktat. Så tror jeg vi nåede et væsentligt skridt fremad mod virkelig afspænding i Europa i form af konkrete traktater. Det vil bl. a. medføre en økonomisk forskydning i Europa, for når en tysk fredstraktat er en kendsgerning, så rejser der sig også spørgsmål om visse tyske forpligtelser f. eks. over for Danmark til at tilbagebetale en milliardgæld efter Londonprotokollen — var det ikke i 1952, vi fik den? — om, at erstatningsansvar først endeligt kunne gøres gældende efter afslutningen af en tysk fredstraktat. En 11-12 milliarder kr. er dog ikke småting. Det kunne måske endog hjælpe på valutabalancen herhjemme. Derfor deler jeg hr. Per Hækkerups håb om, at en tysk fredstraktat må blive afslutningen på værket.

Dernæst nogle principielle bemærkninger om det emne, som den politiske interesse i dag samler sig om. Hr. Per Hækkerup citerede Brandts udtalelse om, at der eksisterer to tyske stater, men der eksisterer kun én tysk nation. Men i slutningen af hr. Per Hækkerups tale kommer som motivering for dagsordenen, at man gennem denne dagsorden anerkender en deling af Vietnam, hvad vi ikke tidligere har gjort. Det er rigtigt, at vi var alle sammen enige om, at Vietnam var ét folk, ét sammenhængende land, og den demarkationslinje, der blev trukket op — jeg føler trang til at minde om det, fordi